

6. Československo 1945-1949

A. BENEŠOVY DEKRETY

Benešovy dekrety – zákonodárná moc byla vykonávána tzv. ústavními dekrety prezidenta republiky a nařízeními vlády – po válce dodatečně schváleny zákonodárným shromážděním

Benešovy dekrety vydávány v období

21.7.1940- do 27.10.1945

1. skupina dekretů (Londýn)

1940-1944 – vytvoření čsl. exilové vlády a jejich orgánů, včetně armády

2. skupina dekretů (Londýn)

1943-1945 – kontrola nad osvobozeným územím, organizování poválečné československé vlády

3. skupina dekretů – 1945 – Praha – zákony o znárodnění těžkého průmyslu, potravinářského průmyslu, akciové banky a pojišťovny, znárodněn filmový průmysl.

Hl. ústavní dekret prezidenta republiky z 2. srpna 1945 33/1945 Sb. O úpravě státního občanství osob národnosti maďarské a německé navazuje na Košický vládní program

B. Košický vládní program.

Odboj v Londýně a v Moskvě-dohoda na vytvoření první *Vlády národní fronty* na osvobozením území, programové vyhlášení vlády-*Košický vládní program (5.4.1945).*

Vláda národní fronty – strany:

KSČ – K. Gottwald

Sociální demokracie – Z. Fierlinger

Čsl. strana národně socialistická-dr.Petr Zenkl

Čsl. strana lidová – Msgr. Šrámek

Slovensko

KSS – V. Široký

Demokratická strana – dr. Jan Lettrich

Prezident: E. Beneš

Předseda vlády: Z. Fierlinger

Místopředsedové: K. Gottwald

V. Široký

5. dubna 1945- Košický vládní program

Zahraniční politika-orientace na Velkou Británii, Francii, ale také na SSSR (12.12.1943 dohoda o spolupráci podepsaná v Moskvě-Beneš).

Neřeší se odsun, ale občané z německé a maďarské menšiny ztrácí čl.státní občanství, ale mají možnost o něj požádat- pokud jsou antifašisté dostanou jej zpátky.

Zrádci a kolaboranti přicházejí o majetek, lidové soudy.

Nemluví se o znárodnění, ale o „daní pod státní správu“, nejenom majetku zrádců a kolaborantů, ale i velkých podniků.

Realita je pak jiná - dekrety.

19.5.1945 – Dekret prezidenta republiky o národní správě majetku Němců, Maďarů a kolaborantů

21.6.1945 – Dekret o konfiskaci a rozdělení pozemkového majetku Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů

25.10. 1945 Dekret o znárodnění s platností od

28.10.- znárodnění se týkalo bank, pojišťoven, hutí, dolů a závodů nad 500 zaměstnanců, někde i nad 150 zaměstnanců

14. 10. 1945 –Prozatimní národní shromáždění –

200 českých a 100 slovenských poslanců

C. Německá menšina

Květen-září 1945 - divoký odsun Němců

srpen 1945- **Postupimská** konference – článek č. 13- odsun Němců z Československa, Polska a Maďarska.

3. srpna 1945 *Ústavní dekret prezidenta republiky o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské*

Organizovaný odsun – od ledna 1946

V Československu před válkou 3,1 mil. Němců, divoký odsun- 800 000, celkem odešlo 2, 6 mil. Němců.

Maďarská menšina – předpokládá se **výměna** za slovenské obyvatelstvo žijící v Maďarsku- nezájem- proces postupně ukončen- Maďarsko i Československo lidovědemokratické

D. VOLBY 1946

26.5.1946 - Volby do Ústavodárného národního shromáždění

KSČ –	40, 17%	93 mandátů
Čsl. soc.dem. –	15,58 %	37
Čsl. národně socialistická –	23, 66 %	55
Čsl. strana lidová -	20, 24%	46
nevyplněné -	0,35%	

231 mandátů

Slovensko:

KSS - 30,37 % 21 mandátů

Demokratická strana 62,00 % 43

Strana práce 3,11 % 2

Strana slobody - 3,73 % 3

nevyplněné- 0,79%

69 mandátů

Beneš zvolen prezidentem, Gottwald- předseda vlády

1947-48 dvouletý plán

podzim 1947 – politická krize na Slovensku – představitelé Demokratické strany zatčeni, nahrazení nestraníky

E. ÚNOR 1948

20. února 1948 – 12 ministrů vlády - demise

25. února 1948 Beneš demisi přijal, jmenuje novou vládu

9. května 1948- **Ústava**- Československá lidově demokratická republika- Beneš nepodepsal-demise (3.9.1948 umírá)

1949- první pětiletka-těžký průmysl, industrializace Slovenska